

ՍԵՆԷԼԵՐԻ ԲԵՆԷՆ	120
ՍԻՐԸ ԿՈՆԵՐԸ	60
ԼԵՆԷԼԻՔ ԲՈՒԹԱՐ ԻՆԴՐԵԼԻ	30
ՇԵՀԻՐ ԲՈՒԹԱՐ	80

ՏԵՐԸ ԽՈՒԼԻՆԵՔ ԻՆՆԱԹ ԻՆԷՆ ԿՈՆԵՐԸ
ՀԱՐԱՐԱՐԸՔ ՕՐՈՇՈՐԸ
ՀԱՂԵԹԱՅԱ ՄԻԼԹԵՎԻՔ ԽՈՒՍՈՒՄԱԹ
ԻՆԷՆ 3. ԹՈՒ ԱՅԵԱՆԱ ՄԻԼԻՐԱՆԱԹ ՕՐՈՇՈՐ

ԱՍԻԹԱՆԷ 23 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ

ՊԱՆԳ ԷՍԲԵՐԻԱԼ ՕԹԹՕՄԱՆԸՆ

Գալաթի վե Խոթանալ իտարէսա-
նէլերի մահը հալի ընդհանր 25ինե
վե ԷՖրէնճիկին Յարնա միւսատրֆ
օլան բազար իրթէսի կիւնիւ թաթիլ
օլունաճազար տըր:

ԱԶԳԱՅԻՆ

Քիւրքէյի արդ իւղէրինտէ, Էն մէ-
սուտ, Էն պաթիւնար վե Էն միւ-
թէմէտին օլան հիւ պիր միլլէթ
ֆարզ վե թէսայեիւլ օլունամազ քի-
քէնտի արաւընտ: Վազըթ վազըթ
իւթիւլաֆ վե միւպաւէնէլ սէպէպ-
լէրի զուհուր իթմէսին: Պու գայի-
տէյի ումուսիւնէ, Էրմէնի-գաթօրիք
ճէմաթըմը տախի թապի տիր,
թապի օլմուշ տուր, վե պոլունտան
պէօլլէ տախի թապի օլաճազ տըր:

Լաքին չու եա պու մէսէլէնին
թէսպիւնէսինտէն տօլաւը պազը կիւ-
նա միւշքիւլաթ, եախօտ միւպաւէ-
նէթի Էֆքեար զուհուրի թազտի-
րինտէ, միլլէթճէ իլլէրին հէման
քեաֆէսինտէն էլ չէքմէք, քիւս-
մէք, տարըմաք, վե պու սէպէպլէ
միլլի զիյնէթլէրտէ հազըր պոլուն-
մամազ կիպի պիր մուամէլէ վե հա-
րէթթի հաճըլ ազլ ու մանթըգա,
հաճըլ ումուրաշնալըղա մուլաֆըգ.
օլապիլիւր: Աչըք սէօլլէնէլիմ չըգան
բազար կիւնի: Ս. Յակոբ քիլիսէսին-
տէ վե Ֆուգարախանէմիգտէ իճրա
օլունան զիյնէթի ընհանրիւ վե պի-
եարէթտէ, հուզուրարը արգու օ-
լունան միւթէպէրանը միլլէթին չայ-
եանը թէսպիւլ օլան զայպուպէթ-
լէրի, միլլէթճէ պիր թազըմ մու-
ճիպի ինֆիալ սէպէպլէր պոլունմա-
սընա հալ իտիլմէք իսթէնիլիւր,
վե պու սէպէպլէրտէն պիրի տէ, ՎՍ.
Յովհան Ոսկեբերան քիլիսէսի իթ-
թիսպիլիտէք իթի պիւնալար Ֆու-
գարախանէնին մալի օլունազարը
հալտէ, պոլունալըն, վե եախօտ ի-
տարէ մէճիսի գարարը վեճէլէ, պի-
րիսինին Ս. Յակոբ իտարէսինէ թէս-
լիմինէ, քիլիսէ միւթէվէլիսի Կէօ-
չէգատէ Յակոբ Էֆէնտի հազըրթլէ-
րիլլէ թաղ. Խորհուրդ հէյեթէթինին
մուլաֆաֆազաթ իթմէմէլէրի իտու-
կի տէրմիւնա գըլընընտ:

Պրազալըմ մուճիպի ինֆիալ օլան
տիկէր մատուլէրի քի, հէնուզ ա-
չըգտան աչըղա մէյտանա գօնուլմա-
տըղ իչին, պուսաճըգտա զիքը ու
պէեանը գայիտ տիր, Յակոբ Էֆէնտի
հազըրթլէրիլլէ Ոսկեբերան քիլիսէ-
սի հէյեթէթի իտարէսինին հազըլը

եախօտ հազըլը, մալիւմ օլան իքի
պիւնալը, եախօտ իտարէ մէճիսինին
գարարը վեճէլէ պուսաճըգտան պիրի-
սինի, Ս. Յակոբ Ֆուգարախանէսինէ
թէսպիւլ իթմէմէլէրի Ս. Յակոբ քի-
լիսէսինտէ իճրա իտիլէն պիր զիլ-
նէթի ընհանրիւնտէ հազըր պու-
լունմամա, վե Ֆուգարախանէ-
տէ վուզու պուլուն պիր զիեարէթլէ
իլլիթիւրա իթմէմէլէ հազըլը պիր սէ
պէպ օլապիլիւր մի, վե մէսէլէյի
մէգըլըմէ միլլէթճէ մուճիպի ին-
ֆիալ պիր սէպէպ ֆարզ օլունա
պիլէ, քիլիսէ, մէքմէպ, ֆուգա-
րախանէ, իսաթէկեան վե ապիր
պիլաթէկեանըն պու իլ իլէ նէ՝ ա-
լըպ վիլէնէթլէրի օլապիլիւր, վե սէ-
նէտէ պիր տէֆա օլուն իճրաար վա-
ճիպէտէն օլան պիր զիեարէթ վե
պիր համիլէթին իճրաարտան էկէր
հազըրթլէրի պու սէպէպլէ կէրի տու-
րուլուտօր իսէ, պու հալէ հէմ թէ-
աճիւլապ վե հէմ թէսպիւլ իթմէ-
մէք գապիլի մի տիր:

Հալ պու քի, Էֆքեարը աճիպա-
նէմիգճէ, պու կիպի միլլի զիյնէթլէր-
տէ հուզուրարը արգու օլան զէվա-
թին զայպուպէթլէրի սէպէպլէրի,
միլլէթճէ պիր թազըմ մուճիպի
ինֆիալ մէսէլէլէրին մէվճուտ օլմա-
սընտա արամազտան զիեարտէ, Դաթը
քի չըգան սէնէ տախի, հաթթա մէգ-
քիւր իքի պիւնա իլ Կէօչէգատէ Յա-
կոբ Էֆ. հազըրթլէրինին օլունալու-
տա տէրմիւնա իթտիլլէրի մէրվի
օլան Էֆքեար մէյտանտա օլմաարը
սըրատա, պիլմիւնապի պէեան իթ-
տիկիմիլ միւթալէտաա իշար իթմիլի
տիր, տիկէր պիր սէպէպի միւթէ-
էսպիւլտէ արամազ լազըմ տըր քի,
պուրաճըգտա օ սէպէպի իշար եա-
խօտաա հա տօղրուտու թէքըր իլ-
լէմէլիկէ հիւճապ իտէրիլ:

Սայր օնէլէլէր կիպի, պու սէնէ
տախի միլլի ճէմիլլէթլէր թաբա-
ֆընտան պազը պալօլար վէրիմէսի
միւթէսալվէր օլուպ, շիմտիքի հալ-
տէ, իրան սէֆիլի Միքա Մօհսին
խան հազըրթլէրինին թազթըր իեա-
սէթինտէ օլարաք, Դպրոցաւէր Տիկ-
նանց ընկերու իւնու թաբաֆընտան
յունվար 28տէ պիր պալօ վէրիլէճի
մուգարըրէր պուլունմուշ տուր:

Բարիս մէքթէպլէրինտէ պուլու-
նան Էրմէնի կէրճէլի չիւքթէթինին
1590 սէնէսի իպթիտաւընտան իթի-
պարէն, իլմին ֆէննի վե մալի օլա-
րաք ալըք պիր ըիսալէ թապ իթ-
տիրմէք ֆիքրիստէ օլուպ, իշպու
ըիսալէնին, վե նէլը օլունաճազ-
տիկէր էրմէնիճէ ըիսալէլէրին թա-
պը իչին, չիւքթէթի մէքթիւրէնին
պիր մաթպաա թէտարթիլլէ մէշ-
ղուլ օլունալու, վե Բարիստէ մու-

գիմ հէլի սէրվէթտէն քէնա Լու-
սինեանըն՝ մալի օլունալու պիր
րիգտար էրմէնի հրուֆաթընը չիւքթէ-
թէ իհտա իթտիլլէն պաշգա, տի-
կէր մատտի մուլալէնէթլէրտէ պու-
լունմաար տա մէվուլ իտուկի, Արճա-
գանք զազթթաւընտան նազլէն Արե-
ւելքտէ կէօրիւլմիւշ տիր:

Բուսիս իմէրաթօրու թաբա-
ֆընտա Էրմէնի բաթիլիսանէսին
պիր քիլիսէ չանը կէօնտէրիլտիկի, վե
պու չանըն՝ Սամաթի Էրմէնի քիլի-
սէսինէ վէրիլէնէկի մուգարըր պու-
լունտուղու, Լէվրնթ Հէրլուտա օ-
գունմուշ տուր:

ԹԵԼԵԿՐԱՖ

Վիէննա, 2 յունվ. - Հէման պիլ-
ճիւմէ զազթթալար, սէնէի ճէտիտ
միւնապիլիլլէ, Պալգաա հիւքիւ-
մէթլէրին թէրազգընաթընտան տօ-
լանը զանէթ թէվէճիւհէքարանէ
միւթալաթ նէլը իթմիլլէր տիր:
Նուվէլ Բրէս Լիպը զազթթալար, ՎՍ.
Գաթարճիլին թազթըր ըիսալէթին-
տէ պուլունան Բուսիսի գապիլէ-
թօսու, Բուսիս զազթթալարը թա-
րաֆընտան թէպիլ օլունմուշ իսէ
տէ, Բուսիսի հիւքիւմէթլէրին իս-
թիլլիլլէթլէրին ֆէտա իթմէկէ ա-
լարազու կէօսթթիւմիլլէ տիր տիւթօր:
Բրէս զազթթալար տախի, Բուսիս-
նիտա Էֆքեարը ումուսիւնէնին,
կիլմիլլէրէն Էնի գապիլէթօ հազ-
ընտա իզհարը թէվէճիւհէ իթտի-
կիլի, վե մէքթիւր գապիլէթօնու
իսալաթ իտալի իուսալուստիտալի
իլտամաթընը թաղ տիր իլլէտիկիլի,
վե գրալ Շարըն՝ քէնտի զայրէթի
վաթանիէսի վե էմիլ պասիլէթի
իլլէ, հալը հալըրա ֆէվգէլատէ մու-
վաֆըգ պուլունտուղունու պէեան
իտիւթօր, Հալպու լի զազթթալար՝
Սըրպիլլիստա Բուսիս թէէսալի վե
նուֆուզուստէն էլան ընհանրիւնէթի
հալիլ օլունալուստէ թապիլի իտի-
եօրալար: Պուլկարիսթանա կէլիլնէ,
Բրէս զազթթալար, իմարէթի մէգ-
քիւրէնին չիմտիտէն տիկէր պազը
Պալգաա հիւքիւմէթլէրինէ իզգատ-
տիւմ իթտիկիլի իֆատէ իլլէթօր:

Նուվէլ Բրէս Լիպը զազթթալար
գապիլլէնէ, Պուլկարիսթան իմարէ-
թի, տալիլլէն մամուրիլլէթինէ վե
մուհաֆազալ ինթիլադա չալըչա-
րաք, իմէրաթօր Թրանսուա-թօղէֆ
հազըրթլէրինին մէտհ ու սիթալիլ-
լէրինէ լաեղգ պուլունմուշ տուր:
Տէվլէթի ալիլէյի Օսմանիէնէ կէ-
լիլնէ, զազթթալար, տէվլէթի միւ-
շարիլլէնանը մազպուլիլլէթի զի-
եատէլլէնտէ օլունալուստէ թա-
տիլ, վե Ալմանիս իմէրաթօրու

Վիլհէլմ հազըրթլէրինին տէվլէթի
ալիլէյի Օսմանիէնին գուվլէյի
հաեաթիլլէնէն իսքեաթ օլմուշ ի-
տուկիլին պէեան իտիւթօրալար: Պիւնա-
պիլին զազթթալար, միւնալէհա իհ-
թիմալաթընը, չըգան սէնէտէն տա-
հա միւքէմէլ ատտ իլլէթօրալար:

Պիւսէլ, 2 յունվ. - Լաեքին սէյ-
ֆիլլէյի գրալիսինտէ հարիլգ զուհու-
րիլլէ, սէյֆիլլէյի մէքթիւրէ գըմէն
միւհթէրէք օլմուշ, վե քեաֆէթիլլի
գօլլէքթիլլար եանմըշ տըր: Մէգ-
սիգա իմէրաթօրիչաար սապըգը
կիւճհալիլլէ գուլթարըպիլլիլլէ, վե
գրալիլլէ ալիլնտէ Լաեքէնէ կիլմիլլէ
տիր: Հարիլգ Էօլլէտէն իթի պուլուգ-
սաաթ սօնրա պաշալմըշ տըր:

Աթինա, 2 յունվ. - Շարքը բաշա
հազըրթլէրի աֆիլլու մուսիլլէ մազ-
հար օլմուշ օլմանըպ, զըեապէն մահ-
քիւմ իտիլլէն եախօտ իտիլլէնէք օլան
կիրիտիլլէրին, եանի իրիլլիլլէր ընհա-
սաար օլան վե կիրիտ ճէգիլլէթինին
Եուսանիսթանիլլէ իթթիլլէտը հազ-
ընտա Եուսան բարալմէթօսուսա
պիր իսթիտա թազտիմ իթմիլլէ պու-
լունան մուրախապարըն Էոսմի
տէֆթէրինին նէլը իթտիլլիլլէ տիր:

Լօնտօն, 2 յունվ. - Մարքի տը
Սալիլլէրի՝ Էնֆիլլէնցա իսաթթիլլիլլէ-
նէ թուլթուլմուշ տուր: Միւշարի-
լէյիլլէն ահալը սըհհիլլէթի եալաշ
եալաշ էյիլլէլլէքտէ տիր:

Բէլլիթ, 2 յունվ. - Բէյիսի վիւ-
քէլա Մ. Թիլլանըն սէրպէսթիլլէր-
գաթընը զապուլ իտիլլի, միւշարի-
լէյիլլէ թէքթիլլէ վիւքէլա լէհիլլտէ
մուլմանթան պիր նիւմալիլլէ օլմուշ
տուր: Փըրգալ մէքթիւրէրէրէյիսի, ի-
րատ իթտիլլիլլէ նուլթաա, Մ. Թիլլա-
նըն քօլիլլիլլէքտէ վե վաթանըն
միւլթալապիլլինէ Էնիլլէթիլլէ քեա-
միլլէրի պուլունտուղունու պէեան,
վե Մ. Թիլլա տախի ճէվապընտա,
միլլէթլէրէ, Էվթօրաեա վե իսուսու-
սա բէք միւհթաճ օլան Մաճար միլ-
լէթլինէ սուլլ ու սալաշը թէէմին ի-
տէն իթթիլլէքտէ մազպուլիլլէթի ա-
զիմէյի հալիլ օլունալուստէ տէրմի-
եան, վե իսթալմը նուլթուստա,
մէթպուլի մուֆալիլլէքտէ վե Էքսէ-
րիլլէթին Էնիլլէթլինէ մազհար օլ-
տուղճա, մէվլէրինտէ գալաճալընը
թէէմին իլլէմիլլէ տիր:

Բարիս, 1 յունվ. - Յունվարըն պի-
րինճի կիւնիլ օլմաք միւնապիլլէ-
թիլլէ Էլիլլէ սէրաեքնտա վազը օ-
լան գապուլիլլէթտէ, Բաբա հազ-
ըրթլէրինին վէքիլի մօնէնէթօր Բօ-
թիլլիլլէ հէյեթէթի օիւֆէրաեք ըէյիսի
ճիւլլէր Մ. Գարնօեա թազտիմ ի-
տէրէք, չու սէօլլէրի սէօլլէլլէ տիր:
Հիւքիւմաալարըմըշ նալընա վե

բէնտի նամարդա օլարադ սաառէ-
թիւիդ վէ Պրանսըդ միլիթիւնին ը-
ֆազը իշին, թէմէննիւթմըդը, հիս-
սիւթթը իշթիւթիւթաւաւնէ իլէ թադ
տիւթ իտէրիդ, իշպու պաշտան սե-
նէտէ, Պրանսըդ միլիթիւնին, թիւ-
բէնմէզ գէրետաւը, յա, մէտնիւթե-
թիւն թաշիւթիւ ումութիւթնէ շէ-
րէթիւ սահիթէր իլալէ իտէպիւթե-
սի իշին, վաթանը նէճիպիւթիւթն
միւթթադպիւթիւթի հիմտէ վէ վի-
գաւէ պուտուրմաւը, ճէնապը
Հազգ տան թէմէննիւթ իտէրիդ, Ս.
Գարնո տալիս ճէվապէ, հէյեթիւթ
սիւթէրաւա, հիսսիւթթիւթն, վէ
Պրանսա ճիւթիւթիւթի իլէ Պրանսա
ճիւթիւթիւթը, ըյիւթի հազգընտաթի
արգու վէ ճիւթիւթիւթն տալաթ թէ-
շէթիւթիւթ, Վէթիւթիւթի միւթնէմիլադ
պուլուճադա շէրէթիւթ օլու-
ղումուզ տէյիլէթ վէ միլիթիւթիւթն
մուսթիւթիւթիւթիւթ, չըգան սէնէ-
նիւթ սուլո ու սալազ վէ թէրադը
եթիւթնտաթի թէշէպիւթիւթ ալիմի-
նէ տէվաթ իտէճէթիւթ տէմիլ տիւթ,
Բոմա, 1 յուլիւթ. - Գրալ Հազգիւթ-
լէրի, մէճիւթի մէպուսան վէ մէճիւթի
աւան հէյեթիւթի մէպուսէթիւթիւթն
թէպիւթիւթաւա վիւթիւթի ճէվապ-
տա, սուլո ու սալազն մուսթիւթա-
սը իտէպուտնտա թէպիւթիւթ տէվ-
լէթիւթիւթն կէթիւթիւթիւթիւթ արգուի
գալի իճապընճա, սէնէի ճէթիւթե-
նիւթ զաւէթիւթ միւթիւթա պիւթ սու-
րէթտէ պաշտալը օլուսընտան տալա-
թը պալիթիւթաթ օլուսընտա զուտու
պէնան իլմիլ տիւթ:

Բարիս, 3 յուլիւթ. - Մ. տը Լէսէթիւթի
աղըրճա խաթթա օլուսընտա տիւթ շա-
լի օլմուլ իսէ սէ, ալընան մալիւ-
մաթտան, պու շալեանըն Ֆէվգէլա-
աւէ միւթալէթալը իտուիլ, վէ միւ-
շաթիւթիւթն անճադ ճիւթիւթն նաթի-
զաճ պուլուստուղը անլալըմը տըր,
Լնտորա, 2 յուլիւթ. - Սուլթ-Բոմտ-
տա Վալթթ թէթաթիւթա թէթաթիւթն
միւթիւթիւթ օլմուլ, Ֆադաթ Հաթտ
օլուսըն նութիւթա հիշ պիւթ թիւթն
թէթիւթ օլմալը տըր:

ԿԻՆԼԻԻԲ

Բրէնս տը Պիգմարգըն, յուսվարըն
նըսթընտա Պիլլինէ մուսթիւթիւթ ի-
տէճէթիւթ խապէր վէթիւթիւթ, Ֆադաթ
աթթապաթը միւթիւթիւթիւթ սըճէթիւթ
Հազգընտա Ֆէվգէլաթ տիւթաթ
վէ իլմիւթ օլուսմադ լաղըմ կէթիւթ-
իւթի պէնան իլմիւթիւթիւթն, մու-
վաթիւթիւթն, խուսուսիլէ ըարա-
մէնթ օլուսաթթիւթա իլմիւթաթ
իտէճէթիւթն չիւթիւթ իտիւթիւթ:

Բարիստէն Քրէօզ Յէյթիւթիւթ զա-
գէթաւաթա աթթիւթիւթ մէթիւթա ե-
ղըմը տըր:

Պրանսա ըյիւթի ճիւթիւթիւթ Ս.
Գարնո՝ աճըպաթաթնտան իշթիւթաթ
պիւթ աթթիւթ չըգան Հաթթա նէթտի
նէ գապուլ իլմիլ, վէ մուսթիւթիւթ-
լէրի արաթընտա իշթիւթաթ՝ Վէթիւթ
մուսթիւթաթ վուգու պուլադ իսէ,
իլլէրիւթիւթ ըյեթ եթիւթնտա տըր՝ տէ-
թիւթիւթն, ըյիւթի ճիւթիւթիւթ՝ միւթաթ-
լէթիւթ ճիւթիւթ պիւթ թալը իլէ պադըպ,
«Մուսթիւթաթ գապիլ տէյիլ տիւթ»
տէյի պէնան իլլէմիլ տիւթ: Պուտու
իւթէթիւթն իշթիւթաթ միւթաթիւթ, յա,
պուտան իլի սէնէ ադտէմ թէնտիւթ
թաթաթընտան իրաթ օլուսնու պ, պիւթ
թաղըմ մանէթալաթ մաճէլ վիւթիլ
օլան նութիւթալը Ս. Գարնոթա իլ-
թաթ իլլէմիլ տիւթ:

Պուտա ճէվապէն միւթաթիւթիւթ, յա,
«Օլ գէմա՝ սէթիւթիւթիւթ՝ սէթիւթիւթ
իլլէթիւթ իտէթիւթ, Մադաթ ըյիւթ-
աթթիւթ պուլուստու զու՝ գէմանտան
պէրու սուլո ու սալազն պալա վէ
մուսթիւթաթա շալընթիւթաթ: Ան-
ճադ պու մապստէ մէպիւթ պաղը
թէթիւթաթ զալթիւթիւթն իճաթը
լաղըմ կէթիւթիւթ, պու իշտէ հիշ պիւթ
տէվէթ միւթապալաթ կէթիւթիւթ-
եթիւթ, թէթիւթ օլուսնու թիւթ, պիւթ
տէ պու պապտէ պիւթ շէյ եթաթա-
թը տէմիլ տիւթ:

Պիլլիւթ Սուլա զաթթալաթը՝
Քրէօզ Յէյթիւթ թաթաթընտան նէշը
օլուսնան պալաթաթ մուսթիւթիւթ մէթ-

թուպու տըրճ վէ նաղ իլմիլիւթ
տիւթ:

Թան զաթթաթընտան ըյիւթաթիւթիւթ
նէթաթէն, իլլէթիւթիւթ աթթիւթի զաթթ-
աթիւթ հաթթիւթի Շաճանէթ թաղ տիւթ
ղընան պիւթ լալիստա, լաթիւթ-
աթթը աթթիւթիւթն իլլէթիւթ իլա-
հը վէ հիլի հաթթաթ աթթիւթի Շա-
ճանէթիւթ սիւթաթթ թէճէթիւթ վէ թէ-
լիլի էսպապընտան իսթիւթաթի խու-
սուսաթթ արը գըլընթը տըր:

Մանիլթ Թիւթիւթալ զաթթաթ-
աթնտա օլուսնու խուս:

Պուլաթիւթաթ հիւթիւթ մէթիւթիւթ
Շարթի Բուլիլ տալիլիւթն թէթիւթ
տէթիւթ եթիւթ իլլէթիւթնտա պիւթ թա-
գըմ եթիւթ մէթալիլաթա իլլէթիւթաթ
իլմիլի խապէր վէթիւթիւթ, Պուլա-
թիւթաթ տէթիւթ եթիւթ միւթիւթի ու-
մուսթիւթ Ս. Նիլթիւթ վէթիւթիւթ էթ-
լէրաթ, Պիլլիւթաթ ճէթիւթ Մուսթիւթ-
աթ թաթաթ կիւթն տէթիւթ եթիւթաթ-
թը կիւթա նէթաթիւթիւթ ալթընտա
պուլուստու թիւթիւթ կիւթի հաթթիւթ
իլմիլի իլլէթաթ օլուսնու իլլէթիւթ, միւ-
թաթիւթիւթ էթիւթ թիւթիւթ ըսթաթի-
նուսա տաղընտան տաղընտ էթիւթ
պիւթիւթ պաշտալը տըր: Տաճա թա-
հաթ իշպու Ս. Նիլթիւթ Սիւթէթի
մէթիւթիւթի տէ պիւթ չիւթ իլմիլի-
լաթ իտէթիւթ, Սիւթի իտէթ իլլէթիւթ
էթիւթ վիւթիւթ պաշտալը տըր:

Թիւթիւթ զապիւթիւթաթն
ճիւթիւթ մուսթիւթաթնտան օլուսաթ,
Պուլաթիւթաթ իտաթիւթիւթ պաղը
միւթաթիւթ մուսթիւթիւթ կիւթիւթ
տիւթիւթ վէ միւթաթիւթ մէթիւթ
թէթն, հէթ սիւթաթիւթաթ վէ հէթ
տէ սէթիւթիւթ մէթիւթիւթ միւթիւթ
իլլէթ նէթիւթիւթ մէթիւթ գալի ի-
տուկիւթի, թաթաթաթաթն օլան զա-
գէթալաթ վաթթաթը իլլէթ իլ-
տիւթիւթ կիւթի եթիւթ պիւթ հալի կէ-
թիւթիւթ:

Գաթիւթիւթ զեթաթ. 30 թաթիւթիլլէ

Թան զաթթաթընտա պաթիւթիւթ
պիւթիւթիւթիւթն նէթաթէն, Սըր Պալ-
լիւթիւթ Մըսըր հուտուտը ճէնուպի-
ւթիւթն տաղընտ իճաթ իլմիլի սէյ-
եթաթաթն սոնրա, հիւթիւթիւթ
Մըսըրիւթ, Մըսըր իլլէ Սուտան պիւթ
նիւթ միւթաթիւթաթ թիւթաթիւթ
իճաթաթաթ պէթիւթաթ պաշտալի-
միւթ իլլէ Տոկիւթաթ կէթիւթիւթ իլլէ
հաթաթ իլլէթաթ գաթաթ վիւթիւթ տիւթ:

Մ. ԿԼԱՍՍԻԹՈՆ

Մէշիւթ Մ. Կլաթիւթիւթն պու-
թըրէ 80 եթիւթաթաթ զաթթիւթ
միւթաթիւթիւթիւթ, ինկիւթիւթաթա
սէթաթիւթի թաթաթաթաթ Ֆէվգէ-
լաթ իճաթի մէթիւթիւթ իլմիլիւթ
տիւթ: Միւթաթիւթիւթ, իշպու սիւթիւթ
րաղընտ, գալի իլլէ պիւթնէ վէ Ֆի-
թիւթ միւթաթաթ եթիւթնտա օլուս,
գուլիլթիւթիւթ եթիւթիւթաթ, վէ
նութաթընտ տա էթիւթիւթ գաթաթ
պէթիւթն իրաթ իլլէթիւթ տիւթ: Ան-
ճաթ իշթիւթաթաթ ալթաթիւթ օլա-
րաթ, եթիւթիւթ գուլաթ պիւթ աղաղը-
լաթը տըր: ինկիւթիւթ թաթիւթաթ
նըն նէթիւթ օլուսաթ օլուսնան պու զա-
թիւթ վաթաթաթաթ թիւթի, Բաթիւթ
Բիլ, Բալթիւթիւթ վէ Պիլլիւթ-
ֆիլթիւթ սըրաթաթ կէթիւթիւթ տիւթ-
լէր, Մ. Կլաթիւթ 57 սէնէ թաթի-
թիւթ մէթիւթիւթ եթաթաթ, 1832
սէնէսիւթն թաթաթիւթաթ մէթիւթ
իլլէթիւթաթ իտիւթիւթ, վէ օլ վաթթիւթ
մուսթիւթաթաթ օլուսընտա հաթթ,
մուսթիւթաթ սէթաթիւթիւթ էթթաթը-
նա սիւթաթ իլմիլ, վէ պու թէթաթ-
տիւթիւթնտան տալաթ մաճիւթ օլ-
աթաթ, պուտու թէթաթաթիւթ էթ-
թաթաթ ինտաթ իլլէթիւթ տիւթ: Մ. Կլա-
թիւթն շըմթիւթիւթ գալիլաթ Վիլթիւթ-
թիւթն ճիւթաթիւթնտան էթիւթ տէվ-
լէթ մէթիւթիւթիւթնտա օլուս, 30
սէնէ ալ տէթ մալիւթ նէթաթիւթիւթ
թաթիւթ գըլընթը, վէ ումութը մալի-
նէ հազգընտա իրաթ իլմիլիւթ նութ-
լաթ վէ իրաթ իլմիլիւթի հիսթաթաթ,
հաթթիւթ ումուսթիւթիւթ մուսթիւթ օլ-
մուլ տուր: 1863տէ, Մ. Կլաթիւթ,
սապոն վէթիւթիւթիւթ վէ էհալիճէ մու-

ԳԱՅԻՄ ՎԱԼԻՏԷ

40

Թաթիւթիւթ, վէճաթաթ պիւթ հէթիւթիւթ
էթիւթաթ վէ էթաթ տալիլիւթն թէճէթիւթ
թէթիւթ իլլէթիւթ:

Կիւթիւթիւթ ըյիւթի Ֆանէթաթն պիւթ
թաթիւթաթ, վէ զըթըթ ըյիւթի Ֆանէթաթն
պիւթ իտաթ կէթիւթիւթի կի-
ւթիւթիւթ, վէ պաշտաթ պէթաթ եթիւթն
պիւթ թաթաթ գաթիւթ օլան պիւթ տէթիւթ
էթիւթի թաթաթաթ միւթիւթ օլաթաթ,
պիւթ գաթն թաթիւթիւթն թաթաթընտ
եթաթաթաթ մէթիւթ իտիւթ:

Պու տէթիւթիւթ Կաթիւթն Տաթիւթիւթ
նէթիւթ մէթիւթիւթ շալիլաթաթնտան իտիւթ,
վէ գէվգ ու էթիւթ միւթաթիւթաթ օլաթաթն
Ֆարիլ կէթիւթիւթ, թաթաթ պիւթ միւթաթ
օլաթաթ սէթիւթիւթնտա իտիւթ:

Քիւթիւթի ուգուսն պիւթ, սուկուսն վիճուսի,
սարը սալը, մալի կէթիւթ, տոնուգ ըյիւթիւթ,
Ֆաթաթ զըթը եթաթաթ, կիւթիւթ տիւթիւթ,
վէ նաթիւթ վէ սարը պըթիւթ պիւթ
տէթիւթիւթ իտիւթ:

Բոլ, տաթիւթի մէթիւթիւթ կիւթիւթիւթ,
էթիւթի հաթթաթ գաթաթը, վէ մուսթիւթիւթ
տիւթիւթիւթ վուստու: Սիւթաթ տալիլ զաթիւթ
պիւթ հալ թէթաթ իլմիլ:

Կաթիւթ, պու հալի կէթիւթիւթ, - նէ
օլուսընտա... նիլի թէթաթիւթ իտիւթ
իլլէթիւթ:

Բոլ, ճէվապ վիւթիւթ եթիւթ,

— Չալընթիւթն հա... կէթիւթիւթ ինտաթ
միւթ... լաթիւթ սաթիւթիւթ Կաթիւթ, սէն
շալընթիւթնտա... աթաթաթ սէնտէ
պիւթ խաթիւթիւթ միւթ վաթ տըր, տէթիւթ:
Հէթիւթիւթ Բոլա եթիւթիւթ սէթիւթ սէթ
մէթիւթիւթ իլլէթիւթ:

— Օթիւթ տա, պէն շու թաթաթ պիւթ
աղ իլլէթիւթ կէթիւթիւթիւթ սըրաթաթ,
եթաթաթ սէթիւթ կէթիւթիւթիւթ
տէթիւթ պէնան իլլէթիւթ:

Բոլ, հէթիւթիւթ իրաթնտա օթիւթիւթ
պիւթ, Կաթիւթն Տաթիւթիւթ պիւթ ինտան
էթիւթիւթ գաթիւթ իլլէթիւթ պուլուստու
թիւթիւթ թաթաթաթ տիւթաթիւթ, պաթ-
աթաթ պաթաթ, վէ պիւթ միւթաթիւթ
սոնրա, սանտաթիւթ-թաթաթ մէթիւթ
իտիւթաթն:

— Չալիլաթ նըթ ինտան թաթիւթիւթ
եթիւթիւթնտա, տէթիւթ:

Կաթիւթն - էթիւթիւթ:

Բոլ - Գաթն թաթիւթիւթ միւթ:

— Էթիւթիւթ:

— իտաթիւթ պիւթ թաթիւթիւթ միւթ
պիւթ պուլուստու:

— իտաթ:

— Տիւթ պիւթ ըյիւթի թաթիւթնտա
շալընթիւթնտա:

— Աթաթ:

— Եթաթաթ գուլիլի հաթթաթնտա
պիւթ թաթիւթ:

վաթ տա, անը հէթիւթիւթ մի թէթաթիւթ
իտիւթիւթնտա:

— Աթաթ, աթաթ:

— Ֆաթաթաթ աթաթ, աթաթ նէ՝ տիւթիւթ
նէթիւթ:

Պու աթաթ, Բոլ, տէթիւթնտա օթաթաթ
կէթիւթիւթիւթ տէթիւթ թաթաթաթ
էթիւթիւթ, հիշ պիւթ նիւթիւթ կէթիւթիւթ
տէթիւթ:

— Լաթիւթ պէն պիւթ շէյ կէթիւթիւթ
տէթիւթ:

— Շիւթիւթ պու մուսթիւթնտա սանտ
աթաթաթ: Սոլ
տա, ճաթիւթնտա թաթաթիւթնտա
նէ՝ կէթիւթիւթնտա:

— Անտաթիւթ, Պաթաթ տը Սաթն
սաթաթընտ կէթիւթիւթ:

— Պէնիւթ էթիւթ գաթընտա պուլուստան
էթիւթ իւթիւթիւթ գաթընտ
թէթիւթիւթիւթնտա պիւթիւթիւթ պիւթ
մուսթիւթիւթ էթ... Ֆաթաթ թէթաթիւթ
արաթաթնտա կիւթիւթ, պու սուլթիւթ
էթիւթ պաթիւթիւթ մուսթիւթաթ տըր,
եթաթաթ շու էթաթաթ մէթիւթ
թէթիւթիւթ արաթաթնտա տաթիւթ
օլան ճէթիւթ գուլաթնտ ուշուրուրուր:

Բոլ, տաթիւթիւթ իշաթ իլմիլիւթ
թաթաթաթ աթթիւթ նաթաթ իլլէ
պիւթիւթ պիւթիւթ էթիւթաթ
հաթթ իլլէ, պիւթիւթ պիւթիւթ
էթիւթաթ հէթիւթնտան նաթիւթ
թէթիւթ սէթաթ իտէթիւթ:

— Եթաթ, պու նէ՝ տիւթիւթ գըթ,
տէթիւթ:

Կաթիւթն - (Գէթաթիւթ հէթիւթնտա
սէթաթիւթիւթ սէթիւթ տիւթիւթիւթ)
Նաթը, կիւթիւթ տէթիւթիւթ:

— Պու թաթիւթիւթ նիւթիւթ
իլլէթիւթաթ իտէթիւթ մի
շալընթիւթնտա:

— Էթիւթիւթ:

— Ֆաթաթ թաթիւթ թէթիւթիւթնտա
պուլուստան խաթիւթի
եթաթ տուր:

— Թաթիւթ լաթիւթ շիւթիւթ
գաթաթ պու տէթիւթ:

հիպի մեծնունիւնէն օլմանան 133
աւետ տիկէր վերկիւնէր լաղվ իթ-
միչ, վէ չալ վերկիւնի, վէ սալիւր
լեվազիմի իպթիտաիւնէ վերկիւնէրին
վէ էվրազը րէսմիւնէն րուլ վերկի-
սինի աղաթմը, վէ 1869տա քեռ-
լըտ վերկիւնի ֆէսիս իտիպ, զաղէ-
թաճըլըտ վէ ուսուս մաթպաթա
պիւնիւր պիւր խըզմէթ իպրազ իյ-
լէմիչ, վէ ինկիլթէրրանն մալիւնէ
պիւնիւնիւն պաշըմա վերկիւն-
տէն պիւր օլման էսլաք վերկիւնի տէ
թէնզիլ իթմիչ տիւր:

Միւշարիւլէյ, 1868տէ պիւրինի
տէֆա պաշ վէքալէթէ թալիւն օ-
լունուպ, օ թարիստէն պէրու իքի
տէֆա տաշա պաշ վէքալէթ մէմու-
րիւնէթին իյֆա իթմիչ տիւր: Մ. Կը-
լատթօն, Իրանտատա, Ինկիլթ թի-
լիսէսինի տէվլէթտէն աւըրմըչ, վէ
արազիւնէ իսլաշաթ իծրասընա տա-
լի մուվաֆիքա օլմուշ տուր:
1886տա իւլիւնիւն տէֆա պաշ վէ-
քալէթտէն չէքիլիկիւնտէ, 77 եւ-
լընտա պուլունմուշ տուր:

ՏԱԽԻԼԻՅԷ

Տիւն սէլաւըգ րէսմի ալիսի էր-
թօղրուլ ճամիսինտէ իծրա պուլ-
րուլմուշ, վէ իշպու րէսմի ալիսի
թէմաշա իթմէք իւզըն, Եունան, Ֆի-
լէմէնք վէ Ամէրիգա սէֆիլիէրիյէ
մատամալարը, թէրճէմանլարը վէ
30 գատար միւթէպէր սէյեաշլար
տալիւրէյի մալսուսէտէ հազըր պու-
լունմուշար տըր:

Միւշար վէ միւսմալիւլէմէ գու-
րէնաւտէն էմին պէյ էֆէնտի հազ-
րէթիւրի վասըթապըլա իլթիֆաթը
Շահանէ թէպիլիզ վէ թէպիլի պուլ-
րուլմուշ տուր:

Սէլաւըգ րէսմի ալիսինտէն սօն-
րա, Ամէրիգա սէֆիլի վէ սէր թէր-
ճէմանը, Իրատէյի Շահանէ մուսի-
պինճէ հուզուրը հազրէթի Բատի-
շահիտէ մէսուլ շէրէֆինէ նալիլ օլ-
մուշար տըր:

—Ախիւրէն Իսկէնտըրու Նահիյէ-
սինտէ քէշֆ իսկիւնչ օլման քէթըր-
կազը մատէնէրին իշլէթիլմէսի,
71) սէնէ միւստէթլէ, ասաքիլի Շա-
հանէ էրզազ միւթէհաշիւտէրինտէն
Ահմէտ Նէճաթի էֆէնտիւնէ պա իս-
թիւնալ թէքը վէ իւշալէ պուլրուլմուշ
տուր:

—Ջարէնպիւհ կիւնիւ էֆրէնճի
րէսը սէնէ օլմազ միւնաթիլթիլէ,
Ալսթրիա Մաճարիսթան, Պրանսա
վէ Իթալիա սէֆիլիթիւնէլէրինտէ
րէսմի գապուլիլթ վուզու պուլուպ,
Ալսթրիա-Մաճար սէֆիլիլթ թէպաա
վէ Պրանսա իլէ Իթալիա մաշաշաթ-
կիւզարուրըլա թէպաալարը արա-
օրնտա աւտէթտէն օլման նութգլար
Իրատ իտիլիլ տիւր:

—Ջիրաթ պանգաթը մէճիլիսի ի-
տարէսի կէշէն կիւն ագաթ իծթի-
մա իլէ, միւտիլիւնէթին իծրաթը
մուհիմէսի հազգընտա միւզաքէրէ
օլունմուշ տուր:

—Պրուստա պիւր զիրաթ մէք-
թէպիլ քիւշաթը թասաթվուր օլու-
նուեթը:

—Տէօրիւնիւն տալիլէյի պէլէ-
տիւնէն իպթիտաի մէքթէպէրի
գաթանմը տըր:

—Տէրսիմտէն եազըլտըլընա կէօ-
րէ, իւլէնէֆէր մէշհուր հայտուտա-
մանա կէլէրէք, հիւքիւմէթի մահէլ-
լիէնէ թէսիլմ օլմուշար տըր:

—Միւնիէլ օլման Գարատաղ սէ-
ֆարէթինէ պիւր իսլէթ թալիւն օ-
լունմուշաւտա տէկին, սէֆարէթի
մէքթիւրէնի մուվաֆգաթէն Բուսիա
սէֆիլի Մ. տը Նէլիտօֆ ճանիպինտէն
իտարէ օլունմազը, Տէրիսաաթթ-
տէն Գօրէսթօնտան տը լէսթ զաղէ-
թասընա եազըլմը տըր:

—Տիւն Թընկըրզատէլէր իլէ Մ.
Պօսթէր արասընտա մալիւմ օլման
տալանընայիտ օլտուղու մահքէմէ-
տէ րուլիւթի մուգարէր իքէն, Ին-
կիլիզ թէրճէմանը վէ Մ. Պօսթէրին
վէքիլի կէլմէտիլէրինտէն, մուհա-
քէմէ սէֆիլ կիւն թէթիլի օլուն-
մուշ տուր:

—Մօնսթէօրտէ կէօրիլմիւշ տիւր:
«Մալիւմաթը մալսուս սէմիլէ նէ-
ղարէն, ախիւրէն իւհտէսինէ ֆէ-
րիլիլթ րիւթպէյի րէֆիէսի թէվ-
ճիւհ պուլրուլմուշ օլման Շաքիր Բա-
շա հազրէթիլէրի մէմուրիւնէթի մալս-
սոսսէ իլէ Պուլկարիսթանա ազիմէթ
իտէճէ տըր:

Շաքիր Բաշա հազրէթիլէրի, 1878
սէնէսինտէ Բօտօպ Նահիյէսինին
թէճտիլի հուսուտունա մէմուր ի-
տիլիլ օլման գօմիսիւն ազասընտան
իտի:

—Մուսուլ զաղէթասընի պէնա-
նընա կէօրէ, գօլէրա իլլէթի Պաղ-
տատ վիլաեթիլիտէ վէ պաղը նա-
հիլիւն վէ գասապալարտա պիւրէր
միւստէթի հիւքմ իթիլիքտէն սօն-
րա, Սիւլէյմանիւն վէ Շէհրիգօր
սանճապարընա, վէ էրպիլ վէ սալիւր
գաղալարա, վէ ազըլպէթ նէֆուր Մու-
սուլ վիլաեթիլիտէ տալիս սիրաեթիլ,
վէ 25 կիւնտէ էրքէք վէ գատըն
իսալի նուֆուս թէլէֆ իթիլիքտէն
սօնրա, շիմտի տալիլի վիլաեթիլտէ
իլլէթի մէքթիւրէտէն էսէր գալմա-
մըչ, վէ վիլաեթիլի միւնասիպ մա-
հէլլէրինտէ գօնուլմուշ օլման գօր-
տօնլար վէ թէհաֆիլիւզիսանէլէր տա-
լի իլլա գըլընմը տըր:

Մէքթիւր զաղէթա, Խարբուլտա
գօլէրանն գուհուրինէ տալիւր, էվ-
վէլճէ շէհրիմիլ զաղէթալարընտա
միւնտէրիւ պիւր ֆըգրաեթ թէքթի-
պէն, նէ Խարբուլտա վէ նէ տէ
Խարբուլթ վիլաեթիլիսին հիւ պիւր
թարաֆընտա էօյլէ պուլաշըգ վէ
միւստէլիլ իլլէթ գուհուր իթմիլ օլմա-
տըլըն պէնան իտիւթը:

Մուսուլ վիլաեթիլի տալիլիլտէ
պուլունան Ջիպար գաղասընն մէր-
քէրի հիւքիւմէթի օլման Բարբիլէ
նամ մահէլլտէրի խանէլէր էօթէտէն
պէրու աւտէթի մահէլլիւն վէճէլէ
գուլիպէ շէքիլիտէ աւտի աղաճ վէ
օթտան եաթըլմը օլտուղու հայտէ,
պունտան իքի պուլուպ այ էվվէլ հէր
նասընա մէքթիւր խանէլէրին պիւրի-
սինէ աթէլ իսապէթ իտէրէք, թու-
թուլմուշ, վէ միւթէազըպէն սալիւր

խանէլէր տէ սիրաեթիլէ, հէր նէ
նէ գատար սէօնտիւրիւմէսինէ չա-
լըլմըլ իսէ տէ, Եինէ 51-60 գատար
խանէ միւհթէրէք օլտուղու հայտէ
պաթըրըլմը տըր:

Բազար իրթէսի կիւնիւ, Ս. Ծը-
նունը Եօրթուսու օլմազ միւնասի-
ւիպէթիլի, զաղէթամըչ չըգմաեա-
ճապ տըր:

ՍԱԼՐԱՅԻՅԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐԱՍԱԸ

Գալաթա 24 դեկտ.	
գ. ուսմուլ 23 գար. դ. ք.	19 9
գ. դեկտ. աշը. 24 տուպը գ. ք.	19 14
Իւնիլիէ գար. մայիս գ. ք.	— —
Սէրի . . . Ա. Խաթիգրազ	38 00
Ս. . . Բ.	22 40
Ս. . . Գ.	19 14
Բուլմէլի չըմէնտըֆէրի	74 87 1/2
Ապշէ ֆալիլի	8
Բարթ	—
Հէվալէսիլ	40
ԳԱԼԱԹԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ	
Գրէտի. Էնէրալ	8 22
Սթամպուլ պանգաթ	7 07
Սալիլթէ Ժէնէրալ	4 16
Թրամվայ	4 65
Սալիլթէ օթթօման պանգաթ	4 27

ԱԴՅԵԼԵՐԻՆ ՖԻՆԱՆՍԸ

Սամ. լիւրսը 100 զուլտան	7. Բր
Պէնազ Մէհտիլիէ ֆարգը	108 12
Մէթալիք	100 00
Պէլիք	103 40
Ալթըլըք	103 40
Պազըր	010 00
Գայմէ	000 00
Ինկիլիզ լիւրսը	110 20
Յիւնսըզ ալթուլ	87 28
Բօլ	90 30
Գրէմիլ ալթուլ	31 40
Գարպօն գայմէսի	8 45
Խաթիգրաթ տալիլի	00 08
Սապազ գ. ք.	45 22
Էօյլէն ք. ք.	45 24

ՍԱԼՐԱՅԻՅԷ ԴԵ ՄԵՄՈՒՆԻ ԴԱՅԵՍԻ
Ե. ԹՕԼԱՅԱՆ

տիւլպէր, ճալիպ, հիւսէնա վէ նաղիւր հիւ պիւր թապի-
րէ րասթ կէլմէմիլիմ տիւր: Իմտի, հաեաթտա պուլու-
նան վէ պիւրինի մէրթէպէտէ օլման պիւր էսթրտէն իս-
թիֆատէ իթմէք իսթէթօրուլմ:

Բօլ. - (Կիւլէրէք.) Պէլիք տէ իւզուլ նիւմունէնէ աշըգ
օլմազ արգուսինտէ պուլունուեթօրուլմ:

— Սէօզ արամըլտա, տօսթուլմ, պու օլմազ շէյ
տէյիլ տիւր: Հէմտէ զանն իտէրիմ քի օլմուշ տուր:

— Պու կէնճ գըզ քիմ տիւր:

— Պիւլմէմ:

— Իսմինի տէ մի պիւլմէթօրուլմ:

— Իսմինի պիւլմէթիլիմ կիպի, քէնտիսինէ տալիլ
հիւ պիւր շէյ տէ պիւլմէմ: Պիւր գաշ կիւն էվվէլ. իւք
տէֆա օլարազ, շու էսնատէ կէօրտիլիւն քէնէլիլտէ
քէնտիսինի միւշահիտէ իլլէտիլիմտէ, սարսըլտըմ, վէ
պիւր ազ էվվէլ սէնին իթիլիլի միտիլու, պէն տէ րէ-
ֆը սէտա իլլէտիլմ: Ասթիա երլտըրըմտան վուրուլ-
մուշա տէնտիլմ: Գալպիմտէ էօյլէ պիւր հալ հապըլ
օլտուղունու հիւս իտիթօրուլմէր, էկէր պու հալ աշը
ու մուհապպէթ տէ տէյիլ իսէ տէ, օնա գիւնտէսիլլէ
պէնգէմէքտէ տիւր: Պէլիք իլլէտիլտէ պու հալ գայիլ
օլմազ տըր, հալպու քի շու տազըլտաա իսէալաթա
զահիլ օլմազ գալիլ տէյիլ տիւր: պէն՝ եաղաեթ էլէ
վէրմիլիմ տիւր: Իմտի, տալիլմա կէօրիլմիւն էօնիւնտէ
պուլունմաթ իլլէն, օլ թանըմաթըլմ գըզըն նըսիլ շէ-
ֆիլտէ հէլէլիլի իսալ իթմէքտէրիմ:

— Ասլընա մալիլ օլմազըլտա տաշա էվվէա տէյիլմի
տիւր:

— Էկէր միւլմէրն օլտա, տաշա նէ իսթէրիմ:

— Փաթաթ, ազիլիմ, սէն զալիպա ֆէնա հալտէ

տիւլտաթ օլմուշ օլտուղուն իլլէն, հէնուգ, օլ կէնճ
գատընն եալսու օլ կէնճ գըզըն քիմ օլտուղունու տա
թահգըզ իթմիլիլիսին տիւր:

— Խալիլ, իթմէթիմ:

— Իլթէ պու զարիպ:

— Նէ՛ Եաթաեթմ:

— Պու կիպի սըրալարտա նէ եաթալար իսէ, անը
եաթ: Սէվիլիլիւնիւն իգաթթ իթիլիլ խանէնին էլ-
պէթթէ պիւր գաթուճուսու վար տըր: Գաթուճուլար,
գաթէն պօշպօշազ օլուրար, խուսուսա էկէր էլլէրինէ
Եիւլ առ գըլմէթիլիտէ պիւր սիւքէ, եալսու պիւր Եիլիլիմի
ֆրանզըլալ ալթուլ սըգըլտըրըլմազ օլուր իսէ, տիլլէ-
րինին պաղը քեաթիլլէն շէօրիլիլ: Իմտի, իսթէթիլիլ
հալտէ, արգուլտիլիլ մալիւմաթը րէք ալտա իսթիւ-
սալ իտէպիլիլիսին:

— Փաթաթ օ մալիւմաթը իսթէմէնէ ճէսարէթ ի-
տէմէթօրուլմ:

Բօլ. - (Կիւլէրէք.) Պու տէրէճէ մահճուպ օլտու-
ղունու պիւլմէթօրուլմ:

— Մահճուպ տէյիլ իտիլմ, ֆաթաթ զալիպա շիւմ-
տի օլունթօրուլմ: Քէնտիլիլիլլէ իւլթէթ իտիլմէսինտէ
կիւլիլթ օլմաեան գատընլարտան շէքիլմէմ, լաքին
թանըմաթըլմ գատընլարտան հէր հալի, պէնիմ իլլէն
պատիլի էնտիլէ տիւր: Հիւ պիւր շէյ ճէսարէթ իտէ-
մէմ:

— Փաթը իտէլիլմէր, օ գըզա կէօնիւլ վէրտին...
նէ՛ տէն գօրգուեթօրուլմ:

— Գօրգարըմքի, նատիլի սըրը սաղաեան գա-
րուճուլար, քէնտիլիլիլլէ վազը օլման սիւալլէրէ ճէ-
վապ վէրտիլիլիլ կիպի, գըզալար հաթըրտա մալիւ-

մաթ իսթէմէնէ կէլմիլ օլանլարտա, անէրին էպէ-
վիլիլիլ խապիլ վէրտիլիլ: Շու հալտէ, էկէր պէնիմ
միւրաճաթ իտէճէք օլտուղում գաթուճու տա, իլի
գըզըն ֆաթիլեաթնա պիւրտիլիլ իսէ, կէօրտիլիլիւլազ
րէնէլիլ պիւրիւն պիւրիւն գաթաթըլապիլիլ: Իմտի,
պու կիւլէլ վէ տիւլպէր գըզը պիւր տալի կէօրմէքսէմ,
հալիմ նիճէ օլուր... հէման էօլիւրիւմ տէյիլ զանն
իտէրիմ:

Կասթօն Տօպէրիվ սօն քէլիմէլէրի թէլէֆիլիլ իթ-
տիլիլ զէման, կէօլլէրինի ճամէքեանա տօղրու աթֆ
իտէրէք, օլ մալիլուգէյի ճալիպէյի քէնէլիլ էօնիւնտէ
կէօրմէթիլիլիտէն, պիւր աշը տէրուլ շէքտիլի կիպի,
մէյեուսանէ պիւր թալիլ ու հարէքթթէտ տալիլ պու-
լունտու, վէ եալալաշտա իլլէ տէ,

— Կիթտիլ... տէտիլ:

Բօլ. - Էսթիլ իթմէ, տօսթուլմ, թէքրար կէլիլ:

— Էկէր տալիլմա քէնտիլիլ պազմաթտա օլտու-
ղունու անլամը իսէ, պիւր տալիլ կէլիլէք:

— Պիլաթիս տաշա զիւնտէ կէլիլ... զիւր գըզալար,
նէ՛ գատար իթֆէթ ու իսթէթ սահիպէսի օլալար,
Եինէ նազ ու ճիլվէի էլտէն պրազմալար... Պու
քէնտիլ գանլարը իթթիլաթընտան տըր: Իլք անալարը՝
Երանըն միւտահանէլէրինի տիլլէմէք իլլալ օլուն-
տուղու հալտէ, քէնտիլ թօրունլարը՝ կիւլէլ պիւր տէ-
լիլալիլա հայրան օլմալա, ֆիթուրուլ վէ տուլ-
ղունու գալապիլիլլէր մի... սէն տէ, ազիլիմ Կաս-
թօն, կիւլէլ պիւր տէլիլալիլլէր:

— Սէն տէ, լաթիլիլիլ հիւ էլտէն պրազմալար:

— Խալիլ, միւսթէսնա օլարազ, շու էսնատէ զաթէթ
ճիտտի սուրէթտէ սէօզ սէյլէթօրուլմ... Գօմշուն պու-

ԻԼԱՆԸ ՄՈՒՍՈՒՆ

Պո. քերթե Ֆրանսիացի մեշտուր
մի էլլիքիլիւնտէն Քսաւիէ տը Մոն.
թէքէնին ԳԱՅԻՄ ՎԱԼԻՏԵ Խմիյ
լէ թէքէիք Իթմի, օլտուղու եւ-
նի պիթ էսէրինի, զաղէթամբոտա
թէքիթիքա շէքլինտէ, վէ 10 բունթօ
հրուֆաթ իլէ թապ իթմէկէ պաշ-
լատիք, Զաթէն մի էլլիքի մի, մաի-
լէյ, կէրէք թարաֆըրզտան վէ
կէրէք սայիլըլըր թարաֆըրտան շիմ-
տիեէ գատար թէքէմէ իտիլիլ օ-
լան միւթէատտիտ ասարը սաեէսին-
տէ, պուրաճա մաարուֆ օլմա
սըլլա, իշպու եէնի էսէրի հա-
գընտա տաթի ֆաղլա սէօլլէմէեի
զայիտ աստ իտիլ, եալընըր, իշպու
ԳԱՅԻՄ ՎԱԼԻՏԵ էսէրին տէ, միւ-
մաիլէյ, ին մէյճու տ թէքէիքաթը մի-
եանընտա պիլինճիլէրտէն պիլի օլ-
տուղունու, վէ ալլէազը համիտէեէ
թէքէմաիլլէ մուվաֆըր օլտուղու կի-
պի, ֆէվզէլատէ ճալիպ վէ մի էսսիթ
օլմաըլլա, շայեանը գրաթ վէ
միւթալէա իտու կիլի պէեան իլէ իւ-
թիֆա, վէ պու ճիէթլէ, գարիլինի
քիլաւմըրըն մէմուլն օլաճապըրը-
նը գալիլէն մէմուլ իլլէրիլ:

Իշպու հիքեանէեի զաղէթամբո-
տա թապ իլթաիլտէն սոնրա, այրը-
ճա քիթապ շէքլինտէ տաթի թապ
իտէճէկիմիլտէն, վէ հէր հաթթա
32 սահիֆէտէն միւրէքէպ օլարապ,
ճիւզ պէ ճիւզ ֆըրուլթ իլլէեէճէ-
կիմիլտէն, իշթիլաւընը արպու իտէն
գէվաթը գրաթթէրվէրանըն մաթ-
պաամըրա եաթսոտ միւլէգիլմիլ Վի-
լէն աղաեա իշարը քէյթիլէթ իթ-
մէլէրի պէեան օլուլնուր:

Բոմանընըն ճիւզ պէ ճիւզ ֆիլթիլթի
Դոնը
Պէհէր հաթթա 32 սահիֆէ
վէրիլմէք իւզլէ այտա 3½
Իւշ այտա 10
Ալթը այտա 20
Էլտէն սաթըն ալմազ իսթէ-
եէնլէր իլին հաթթալըր 1
Իշպու բոմանըն քիթապ շէքլինտէ
նէշրինէ 1890 յունվար իպթիտա-
րնտան պէտ օլուլնաճազ տըր:

Հրատարակուեցաւ
ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՕՐԱՅՈՅՑ
1890
ՔՈՒԱԿԱՆԻՆ

ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ք. ՓԻԿՁԻ ԱՅԻՍԵՐՆ ՀԻԻԱՆԳԱՆՈՅԻՆ
ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ Գ. ՊԱՆՏԱՏԵԱՆ
(Արման)
Ներկայ տարւոյ ընդարձակ Օրա-
քոյըն ճոխագոյն է եւ կը բաղկա-
նայ 356 երեսէ:
Դին 3 Դոնը
ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ
Տոմարական դիտելիք. Օրացոյց Ժա-
մանակագրութիւնը:
Օսմանեան կայսրութիւն. — Աւա-
ղանի Կայս. պալատան. — Նախա-

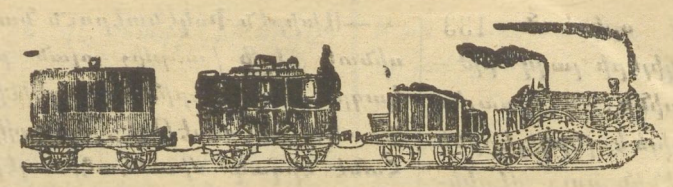
րարք Բ. Դրան. — Մեծ պաշտօնա-
տարք մայրաքաղաքին. — Հրամանա-
տարք բանակաց. — Կուսակալը նա-
հանգաց.

Օսմանեան դեսպանը եւ նուիրակը
յօտար երկիրս. — Դեսպանը եւ հի-
պատոսը օտար տէրութեանց իկ.
Պոլիս. — Հայ ազգի աստիճանաւորք
եւ պաշտօնատարք Օսմանեան տէրու-
թեան. — Հայրապետութիւն Հայոց,
Առաջնորդութիւնը Ռուսաստանի
վիճակաց, վանօրէք եւ վանահարք
Ռուսաստանի. — Կեդրոնական վար-
չութիւն Հայոց Թուրքիոյ. — Ագ-
գային Ընդհ. Ժողով, Կրօն. եւ Քաղ.
Ժողովը, Տեսուչ խորհուրդը. պաշ-
տօնայք պատրիարքարանի. — Պատ-
րիարքութիւն Ս. Երուսաղէմի. —
Առաջնորդութիւնը Թուրքիոյ. —
Կաթողիկոսութիւնը Կիլիկիոյ եւ Ազ-
թամարայ. Հոգիւն թիւնը յօտար
երկիրս. — Վիճակագիր թաղօրէից.
Եկեղեցիք, քարոզիչք, քահանայք
Թաղ. խորհուրդք, վարժարանք
պաշտօնայք եւ այլն. — Արուեստա-
գիտական Ուսումնարան աղջկանց
Բերայի. — Համալսարան թաղօրէ-
ից. Բարեգործական եւ Կրթ. հաս-
տատութիւնք եւ ընկերութիւնք. —
Հոգովեական Հայ հասարակութիւն.

Բողոքական Հայ հասարակու-
թիւն. — Բժիշկը. — Փաստաբանք.
Լրագիրք. — Ընկերութիւնը շոգե-
շարժ նաւարկութեան. Մաթսուէ,
Խաթիլլէ, Մեսաթրի Մարիթիմ,
Ռուսակ. ընկերութիւն, Աւստրո-
հունկար Լոյտ. Ֆիլթիլն եւ Րուպա-
թիլն, Ֆրէսինէ եւ Ընկ., Փաքէ եւ
Ընկ., Բ. Մ. Կուրչի եւ Ընկ., Բան
Հէլլէնիք. — Ժամանակացոյց երթե-
կութեանց կառավարք ընդ մէջ Կ.
Պոլսոյ եւ Ագրիանու պոլսոյ, ընդ մէջ Կ.
Պոլսոյ եւ Վիլնիայի, ընդ մէջ Կ.
Պոլսոյ եւ Բարիլի. — Բաղդատու թիւն
գրամոց. — Կանոնադիր հեռագրու-
թեանց եւրոպական եւ ասիական
քաղաքաց Թուրքիոյ. — Նիհ հեռա-
դրի միջաղգային թեկերու. — Եւ-
րոպական միջաղգային թղթատա-
րութիւն, Եւրոպական թղթատարութեանց
եւրոպական երկրներու համար. —
Ժամանակացոյց սուրհանդակաց Օս-
միջաղգային թղթատարութեանց. —
Ժամանակացոյց ցամաքային թղթա-
տարութեան Թուրքիոյ ասիական
գաւառաց. — Սակագին տոմարակաց
երթեւեկութեան կառավարք ընդ
մէջ Կ. Պոլսոյ եւ արուարձանաց. —
Հայազգի աստիճանաւորք եւ պաշ-
տօնայք Ռուսական եւ Պարսկական
տէրութեանց. — Մանուցմունք:

ԳԱՐԼՈ ԱՐԱՊԵԱՆ
ԳԱԼԵՄՔԵԱՐ ՎԷ ՊՈԵԱՃԸ
Պիլյոլա Թարապ-պալըն աստտիթի
Ֆոնրոնոն իթթիլալի Ն. 61

Միւլալիլէյ, պիթ միւլտէթ էվրօթա
ֆաարիգալարնտա շալընարաք, Peintre
decorateur եանի գալէմքեար վէ պոյաճը
տիլթոմադընա քէսպի իսթիլիգաթ իթ-
միլ օլուլ, եաթաղը իլլէր սահիպլի.
Իլին խօշնուտ գըլմը, վէ պու սաեէտէ
րաղլէթի ումուլմիլէեի գաղանըն տըր.
Մէքթիլ արեքսանտա իւէ, էնվայի վէ
խալիս պոյալար վէ գալէմքեար ալթթ-
էլլի, վէ էպիլիէ իլին իգթիլգա իաէզ
խուրտէվաթիլէ պուլուլնուր, Գալէմ-
քեար, պոյաճը վէ սըվաճը կիպի ուս-
թալարը տաթի, եաթըլաճա իլլէրտէն
տօլաեը միւլթէրիլլէր խօշնուտ իթմէք
մէսուլիլէթիլին տէրիւհէտէ իլէ, թէտա-
միլէ հազըր պուլուլնուլուլնու, միւ-
մաիլէյ Արապեան Գարօ իլան իթ-
տիլիլտէն, զիլթ օլուլնան խուսու-
սաթա միւլթաճ օլանլարըն քէտիլիլիլ
միւլաճաթարընտա, հէր վէճէլէ մէմ-
նուլն օլաճաղարը գալիլէն մէմուլ տուր:

ՇԱՐԳ ՏԵՄԻՐ ԵՕԼԼԱՐԸ

1889 Դեկտ. 15 տէն եեկի կերի տեկին

ՍԵԼԱՆԻՔ—ԻԻՍԿԻԻՊ—ՍՊԵՏՁԵ ԽԱԹԹԸ

523 ՆՕ ԳԱԹԱՐ			
Պէհէր հաթթանըն հէր կիւլէրի հա- րէքէթ իտէր:			
ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ.	
Վի. նա	ապշ.	Վիսուլ	8 00
Պուտաթաթ	ապշ.	»	2 40
Պէկրաթ	ապշ.	»	10 55
Նիշ	ապշ.	»	5 50
Սպէֆէլէ . . . Սպի . . .		Հարէքէթ	10 40
Պուեանօֆէլէ . . .		»	10 55
Պուգօֆէլէ . . .		»	14 23
Բրէշօֆ . . .		»	11 40
Թապանօֆէլէ . . .		»	12 03
Գուլանօֆ . . .		»	12 37
Հաճալար . . .		»	1 13
Իւսիլալ . . .		Վիսուլ	1 49
Հէլէնիք . . .		Հարէքէթ	2 01
Հէթիլիլ . . .		»	2 37
Հէթիլիլ . . .		Վիսուլ	3 20
Հէթիլիլ . . .		Հարէքէթ	3 0
Վէնից-Կրասթ . . .		»	4 20
Դիւլօլօրաթ . . .		»	5 03
Տէմիլգաթ . . .		Վիսուլ	5 57
Սթրուլիցա . . .		Հարէքէթ	5 52
Միլիլիլ . . .		»	6 26
Միլիլիլ . . .		»	6 15
Կէվէլիլ . . .		»	7 19
Կուլանօֆ . . .		»	7 51
Դարասուլ . . .		»	8 01
Ամաթօֆ . . .		»	8 24
Թօթիլ . . .		»	9 01
Սէլանիլ . . .		Վիսուլ	9 35

ՆՕ 522 ԳԱԹԱՐ			
Պէհէր հաթթանըն հէր կիւլէրի հա- րէքէթ իտէր:			
ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ.	
Սէլանիլ . . .	Ապշ.	Հարէքէթ	6 00
Թօթիլ . . .	»	»	6 33
Ամաթօֆ . . .	»	»	7 10
Դարասուլ . . .	»	»	7 31
Կուլանօֆ . . .	»	»	7 41
Կէվէլիլ . . .	»	»	8 17
Միլիլիլ . . .	»	»	8 51
Սթրուլիցա . . .	»	»	9 00
Տէմիլգաթ . . .		Վիսուլ	9 32
Գրիլօլաթ . . .		Հարէքէթ	9 42
Վէնից-Կրասթ . . .		»	10 27
Հէթիլիլ . . .		»	11 06
Հէթիլիլ . . .		Վիսուլ	11 53
Հէթիլիլ . . .		Հարէքէթ	12 03
Հէթիլիլ . . .		»	12 51
Իւսիլալ . . .		Վիսուլ	1 27
Հաճալար . . .		Հարէքէթ	1 49
Կուլանօֆ . . .		»	2 29
Թապանօֆէլէ . . .		»	3 22
Բրէշօֆ . . .		»	3 58
Պուգօֆէլէ . . .		»	4 21
Պուեանօֆ . . .		»	4 33
Սպէֆէլէ . . .		»	4 57
Սպէֆէլէ . . .		Վիսուլ	5 10
Նիշ . . .		Ապշ.	5 40
Պէկրաթ . . .		Վիսուլ	5 48
Պուտաթաթ . . .		»	4 25
Վի. նա . . .		»	7 5

ԻԻՍԿԻԻՊ—ՄԻԹՐՈՎԼԻՑԱ ԽԱԹԹԸ

621 ՆՕ ԳԱԹԱՐ			
Պէհէր Սալը. Բէնշէնպիլի վէ ճուճա իրթէսի կիւլէրի հարէքէթ իտէր:			
ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ.	
Միլիլիլ . . .		Հարէքէթ	7 25
Վուլիլիլ . . .		»	7 47
Բրիլիլ . . .		»	8 41
Վիլիլ . . .		»	9 36
Վիլիլ . . .		»	10 37
Վալիլիլ . . .		»	11 4
Էլէսան . . .		»	12 01
Իւսիլալ . . .		Վիսուլ	12 54
		Ապշ.	Ապշ.

622 ՆՕ ԳԱԹԱՐ			
Հէր հաթթանըն Բ. իրթէսի շարէլն. վէ ճուճա կիւլէրի հարէքէթ իտէր:			
ՍԹԱՍԻՕՆԼԱՐ		Ս. Տ.	
Իւսիլալ . . .		Հարէքէթ	7 40
Էլէսան . . .		»	8 47
Դարասուլ . . .		»	9 42
Վէրիլիլ . . .		»	10 52
Լիլիլ . . .		»	11 45
Բրիլիլ . . .		»	12 37
Վուլիլիլ . . .		»	1 28
Միլիլիլ . . .		Վիսուլ	1 40
		Ապշ.	Ապշ.

ԹԻՐՆՈՎԼԱ—ԵԱՆՊՈԼՈՒ ԽԱԹԹԸ

ԳԱԹԱՐ ՆՊԻՄԵՐՈՍՈՒ 22			
Պէհէր Բաղար իրթէսի. Զարշէնպիլի վէ ճուճա կիւլէրի հարէքէթ իտէր:			
ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս. Տ.	
Նշպու գաթար պալլընա խաթիլն տիլիլիլ գաթարընա միւ- սաթիլ ար.			
Սարապէլտէն Լիլիլիլ տէն		Վիս. ապշ.	12 44
		Վիս. ապշ.	10 55
		Ապշ.	Ապշ.
Թըրնօֆ . . .		Հարէքէթ	1 45
Գարա-բուլար . . .		»	2 00
Բանիլ-մահալլէսի . . .		»	3 05
Նէնի-Չաղլա . . .		»	4 15
Լալիլիլ-Քէրմանլը . . .		»	5 10
Սանպօլու . . .		Վիսուլ	6 00
		Ապշ.	Ապշ.

ԳԱԹԱՐ ՆՈՒՄԵՐՈՍՈՒ 321			
Պէհէր Սալը. Բէնշէնպիլի վէ ճուճա իրթէսի կիւլէրի հարէքէթ իտէր:			
ՍԹԱՍԻՕՆ		Ս. Տ.	
Եանպօլու . . .		Հարէքէթ	6 09
Լալիլիլ-Քէրմանլը . . .		»	7 13
Ելիլ. Զաղլա . . .		»	8 09
Բոտնէ մահալլէսի . . .		»	9 12
Գարա-բուլար . . .		»	10 42
Թըրնօֆ . . .		Վիսուլ	10 46
		Ապշ.	Ապշ.
Իշպու գաթար պալլընա խաթիլն տիլիլիլ բալ միւսաթիլ ար.			
Լիլիլիլ տէն		Հար. ապշ.	1 05
Սարապէլտէն		Հար. ապշ.	11 15